

Rom 15, 12

12: Og Jesaja sier også: Isais rotskudd skal komme, og han som skal stå fram for å herske over hedningene. På ham skal hedningene håpe.

Dette sitatet er hentet fra Jes 11: 10 som i gr. teksten egentlig lyder slik: "Og det skal skje på den tiden at hedningefolkene skal søke Isais rotskudd, der han står som et banner for folkene, og hans bolig skal være full av herlighet". Så har Paulus tatt ut det vesentligste av dette verset, og etter den gamle greske bibeloversettelsen gjengitt det slik: "Isais rotskudd skal komme, og han som skal stå fram for å herske over hedningene. På ham skal hedningene håpe". Det som egentlig skulle bevises her, står da også tydelig i verset: at Jesus Kristus, eller Isais rotskudd, skulle bli åpenbart for hedningene, bli deres Herre og Frelser. På ham skulle de håpe. "Isai" var Davids far. Kristus blir altså kalt "Isais rotskudd", på samme måte som i v. 1 i samme kapittel; "en kvist" og "et skudd" fra Isais stubb. Det maler et herlig bilde av hvordan Kristus skulle stå fram fra Davids gamle og forfalne slekt, på samme måte som et nytt og friskt skudd på en gammel rot hvor det altså tross alt ennå finnes liv. I Jes 53: 2 omtales han med samme bilde: "Han skjøt opp som en kvist for hans åsyn, som et rotskudd av tørr jord".

For da Kristus ble født, var Davids gamle kongsætt så liten og uanselig at jomfru Maria og fosterfaren Josef, som var av Davids ætt, tilhørte arbeiderklassen i den foraktede byen Nasaret. Og det er dette Herrens Ånd vil forkynne gjennom denne profetien. Ikke bare at Kristus skulle komme fra Davids ætt, noe som ofte hadde vært forutsagt. Men også at denne ætten nå skulle være uanselig og foraktet - akkurat som en gammel rot som en bare stiger over uten å legge mer merke til den. For at den sanne Kristus skulle kunne gjenkjennes rett, var skildringen av ham som Isais eller Davids rotskudd så vesentlig, at betegnelsen også blir brukt i Det nye testamente. I Åp 5: 5 kalles også Kristus for "Davids rotskudd", og i Åp 22: 16 sier han selv: "Jeg er Davids rotskudd og ætling, den strålende morgenstjernen".

Det kan her synes noe underlig at når den hebraiske teksten bruker ordene: "der han står som et banner for folkene", så lyder den greske oversettelsen slik: "den som står opp for å herske over hedningene". Men dette er bare en nærmere utlegging av den åndelige meningen i den opprinnelige teksten. For når et banner er reist i felten, så er det et tegn på at her er hærens ledelse, og viser dermed klart at Kristus skal lede og regjere over folkene, som jo også tydelig uttales med ordene: "Den som står opp for å herske over hedningefolkene". Kristus skal bli deres frelseshøvding, hyrde og konge.

På ham skal hedningene håpe. Dette er akkurat det samme som det som på hebraisk lyder slik: "Hedningefolkene skal søke til rotskuddet". For selve innholdet i det som det her tales om; nemlig

den levende troen, "hertets tro", kjennetegnes alltid på disse to måtene: I en uopphørlig søken etter Herren, og et inderlig "håp" til ham, til hans nåde og makt til å frelse. Den troende sjelen hungrer, tørster, søker og håper - samtidig som den jo også i lysere dager fryder seg, lover og priser Gud.

Slik tales det også på dette stedet klart om Kristus, og at han skal bli hedningenes frelser og konge, deres trøst og håp. Hedningene skulle komme til Kristi rike, og fra denne kilden få grunn til å "ære Gud for hans miskunn". Dette har så apostelen understreket med ord fra Skriften. Og ikke bare med étt bibelsted, men med flere. Og dette har han gjort fordi han i dette spørsmålet hadde en stor fordom hos jødene å kjempe med. Ellers er selvsagt ett eneste bibelsted i seg selv nok til å bekrefte en sak, når det er utvetydig og klart nok. Men når det her anvendes så mange skriftsteder, forstår vi først det vi nettopp sa; at apostelen stod overfor sterke fordommer hos jødene. Jødene ville ikke tro at hedningene skulle få del i Kristus og hans rike. Men vi legger også merke til at Paulus må ha ansett det særdeles viktig å overbevise de troende jødene i dette spørsmålet, nettopp for at de i kjærlighet kunne ta inn blant seg sine brødre av hedningene. Derfor har det vært særdeles viktig for ham så sterkt som mulig å stadfeste sannheten overfor sannhetens motstandere.

Men det vi her særlig bør studere, er selve hovedbudskapet i forkynnelsen om at både jødene og hedningene benådes; nemlig "Guds miskunn" og "Guds sannhet" eller trofasthet mot sine løfter. Dette er de to store hovedegenskapene hos Gud som alt vårt håp må bygge på.

La oss da først se nærmere på Guds miskunn, slik vi her ser den i dette at hedningene ble tatt opp i nådens rike. Hva hadde vel hedningene utrettet, som hadde gjort dem fortjent til at Gud skulle gi dem sitt evangelium og hele saligheten? Vi tenker stadig på hva vi har fortjent, så snart vi skal begjære noe av Gud. Vi vil ikke tro utelukkende på miskunn. Hvis vi har et eller annet som kunne tenkes å glede Gud, da kan vi liksom håpe på noe godt fra ham. Men ser vi ikke noe som helst godt hos oss selv, men isteden bare synd og uverdighet, da blir vi motløse. La oss da tenke alvorlig over dette spørsmålet: Hva fantes av godt hos hedningene på det tidspunkt Gud sendte sin Sønn og sitt evangelium til dem? Hva hadde de, som gjorde dem fortjent til dette?

I de to første kapitlene har ikke bare Paulus bevist at både jøder og grekere alle lå i synd, at det ikke fantes en eneste rettferdig blant dem. Han har også konkret skildret hvordan hedningenes tilstand var på hans tid. De hadde en viss oppfatning av Gud, slik de kunne kjenne ham gjennom skapelsen og "lovens gjerning som er skrevet i hjertene deres, og som samvittigheten vitner om". "Likevel æret og takket de ham ikke som Gud, men ble tomme (ødelagt) i sine tanker". Derfor hadde også Gud "overgitt dem til et uverdigg sinn, så de gjorde gjerninger som ikke sømmer seg". Ja, Paulus skildrer dem som "fulle av all slags urettferdighet, seksuell umoral, usselhet, grådighet og ondskap. De er fulle av misunnelse, mord, strid, svik og falskhet. De er slike som setter ut rykter, baktalere, gudshatere, voldsmenn, stolte, skrythalsere, de finner på all slags ondt, de er ulydige mot foreldre, uforstandige, upålitelige, uten naturlig kjærlighet, de vil ikke tilgi, de er ubarmhjertige" (kap. 1: 20-31, 2: 15). Dette var det de hadde å vise fram. Dette var all deres godhet og verdighet.

Slike mennesker er det nå Gud sender sin Sønn til, som deres stedfortreder, deres frelser, profet og konge. Til slike er det han sender sitt herlige budskap om nåde. Han sier: "Forkynn evangeliet for hele skapningen!" "Det som ikke var mitt folk, vil jeg kalle mitt folk, og henne som ikke var elsket, vil jeg kalle den som er elsket. Og det skal skje på det sted hvor det ble sagt til dem: Dere er ikke mitt folk, der skal de bli kalt barn av den levende Gud" (kap. 9: 25-26). Dette var nok ikke noe de skulle oppnå ved lov og rett. Men etter sin store miskunn frelste han dem. Alt var bare av ren og skjær miskunn, slik apostelen også sier i Ef 2 om kristne som tidligere var hedninger, at de var "døde i deres overtredelser og synder". Men så fortsetter han (v. 4): "Men Gud er rik på barmhjertighet. Og på grunn av sin store kjærlighet som han elsket oss med, gjorde han oss levende sammen med Kristus, da vi var døde i våre overtredelser. Av nåde er dere frelst. Og han oppreiste oss sammen med ham og satte oss sammen med ham i den himmelske verden i Kristus Jesus".

Slik er Guds barmhjertighet; en totalt fri nåde over totalt uverdige mennesker. Vi vil aldri bli ferdige, verken her i livet eller i evigheten, med å takke og lovprise Gud for en slik barmhjertighet. Og hvor forferdelig er det ikke da at vi fremdeles vil se etter vår egen verdighet, og med dette som grunnlag tenker hva Gud vil gjøre med oss -! Med slike sterke bevis på hans miskunn burde vi jo vekkes opp til å gi ham den ære at vi holder ham for den Gud han vil være: En Gud som med alle syndere som søker nåde, handler tvert imot det de fortjener. Om vi så kjenner oss fulle av all urettferdighet og alle slags synder, til og med slike som er nevnt om hedningene, skulle vi likevel til Kristi og hans miskunns ære prise Gud, og bekjenne at han er full av nåde, slik Paulus sier: "varest synden överflödade, där överflödade nåden ännu mer".

Ikke mindre rik på trøst er "Guds sannhet" slik vi ser den manifestert i hans trofasthet mot jødene. Gud hadde gitt herlige løfter til dette folket. Særlig om den ætten (sv: säd) han, som alle slekter på jorden, skulle bli velsignet i. Denne ætt (sv: säd) var Kristus (Gal 3: 16). Men etter at disse løftene ble gitt, hadde folket hele tiden vært et ulydig (ohörsamt) og gjenstridig folk, som ofte fristet Herren med sine mange overtredelser. Det var dette folkets hovedstad Kristus talte om da han sa at Jerusalem var stedet der profetene ble drept. Så kunne en tenke at da ville vel Gud "angre" eller trekke tilbake løftene sine. Men det gjorde han ikke, men "stadfestet" og oppfylte isteden alt som var lovet til fedrene. "For sin sannhets skyld" lot han Kristus fødes nettopp midt blant dette hardnakkede folket. Akkurat der skulle Kristus leve, forkynne, virke, lide og dø. Ja, Herren lover spesielt om Jerusalem hvor nåderikt det skulle forkynnes der: "Trøst, trøst mitt folk sier deres Gud. Tal vennlig til Jerusalem og rop til henne at hennes strid er endt, at hennes skyld er betalt, at hun av Herrens hånd har fått dobbelt for alle sine synder" (Jes 40: 1-2).

Og han sier videre om samme folk: "Er da Efra'im min dyrebare sønn og mitt kjæreste barn, siden jeg ennå må komme ham i hu, enda jeg så ofte har talt imot ham? Derfor røres mitt hjerte av medynk med ham, jeg må forbarme meg over ham, sier Herren" (Jer 31: 20). "Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil oppfylle det gode ord jeg har talt om Israels hus og Judas hus. I de dager og på den tid vil jeg

la spire fram for David en rettferdig spire, og han skal gjøre rett og rettferdighet i landet. I de dager skal Juda bli frelst og Jerusalem bo trygt, og dette er det navn han skal kalles med: Herren, vår rettferdighet". "Jeg vil rense dem fra all deres misgjerning, som de har forsyndet seg med mot meg. Og jeg vil tilgi alle deres misgjerninger som de har gjort mot meg da de forbrøt seg mot meg" (Jer 33: 8-9, 14-16). Her ser vi den guddommelige trofastheten! Vi kan ikke prise ham nok for dette.

Herren fullbyrdet riktig nok også den dom han hadde uttalt over dette folket, om hvordan både byen og hele samfunnet deres skulle bli ødelagt hvis de også forkastet Sønnen. Men de løftene som var gitt til fedrene kunne likevel ikke rokkes. Jesus Kristus måtte komme til dette folket og bli "en tjener for de omskårne, for Guds sannhets skyld". Det var jødefolket Kristus skulle vie hele sin personlige virksomhet på jorden. Og han påla også sine disipler at de ikke skulle gå til hedningenes byer før de hadde gått til de fortapte sauene av Israels hus. Her ser vi verdien og kraften av Guds løfter. Det er utelukket at de kan svikte. Gud er usvikelig og fullbyrder sine løfter, selv mot så utakknemlig og hardnakket et folk. Og alt dette gjør Gud bare for sin sannhets skyld.

Måtte vi så huske dette godt, og praktisere det på de løftene Herren Gud også har gitt oss! Vi må tro at han like så sikkert og trofast skal oppfylle disse, som han oppfylte løftene sine til Israel. Nå har Herren Kristus uttrykkelig sagt: "Sannelig, sannelig sier jeg dere: Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, han har evig liv og skal ikke komme til dom, men er gått over fra døden til livet" (Joh 5: 24). Da bør vi jo også ganske visst tro at om det ser aldri så ille ut med hele vårt Gudsforhold som det gjorde med jødene, men vi likevel fremdeles klynger oss fast til Kristus, så skal ikke noe som helst kunne hindre dette løftet i å gå i oppfyllelse. Vi skal virkelig få lov å regne med at vi har evig liv og ikke skal dømmes etter loven og våre synder, men eie en evig nåde. Og hvorfor er dette så sikkert? Utelukkende "for Guds sannhets skyld"! Dette er jo hele evangeliets innhold; at virkelige syndere skulle frelses utelukkende gjennom Kristus. At "den som tror på ham, skal ikke bli gjort til skamme".

Men du ser kanskje på deg selv som totalt frafallen, en fullstendig fortapt sau, og tror at da kan du heller ikke vente deg noen som helst nåde. Du ville nok vende om. Men du kan ikke. Og når du ikke selv kan omvende deg, slite over de bandene som binder deg, og gjenopprette den tro og fred, kjærlighet og andre egenskaper du tidligere hadde, - så fortviler du. Da tror du ikke lenger du kan vente deg noe godt fra Gud. Da er det du skal huske på hvordan Gud handlet med det frafalne Israel, utelukkende "for sin sannhets skyld". Husk også på løftene hans om den gode hyrde. Ja, Kristus sier uttrykkelig at han forlater de nittini og går etter den sauene som er kommet bort. Han forlater altså heller de nittini som alltid hadde ham mellom seg*, enn å gi opp den sauene som er gått seg vill i ørkenen og er i fare for å bli rov for ulvene.

[* men som "ikke har bruk for omvendelse" - dvs. ikke innser at de hadde bruk for omvendelse (Luk 15: 7).]

Har nå Kristus sagt dette, så vær du helt sikker på at han for sin sannhets skyld også skal oppfylle dette løftet. Det er utelukket at Gud kan lyve. Og når du med alle dine fall og synder likevel ennå setter ditt håp til Herren og ønsker å kunne komme tilbake til ham, så er du nettopp en sau som er kommet bort. Til deg taler Herren slik: "De fortapte vil jeg oppsøke, og de bortdrevne vil jeg føre tilbake" (Esek 34: 16). Og videre: "Jeg, jeg er Herren, og foruten meg er det ingen frelser" (Jes 43: 11). Og husk også på at "Han som gav løftet er trofast" (Heb 10: 23). Videre har Herren Kristus lovet: "Sannelig, sannelig sier jeg dere: Hva som helst dere ber Faderen om i mitt navn, det skal han gi dere" (Joh 16: 23). Ja, med mange ord og forbilder har han forsikret oss om at han alltid vil høre bønnene våre når vi ber i hans navn, når vi tror, og når vi begjærer noe vi trenger. Da bør vi jo helt sikkert tro at han også virkelig gjør dette - selv om vi ikke ser eller forstår hvordan han bønnehører oss. Og hvorfor er da dette så visst og sikkert? Utelukkende "for hans sannhets skyld"! Gud kan ikke gjøre seg til en løgner, selv om vi er uverdige til å motta hans nåde.

Men her vil ennå mange fristes til å stille spørsmål ved om Gud virkelig er sannferdig i sine løfter om å bønnehøre oss. Ja, så hardt kan det gå for seg i prøvelsens tider at mange sier: Nå har jeg bedt i lang tid om noe, men jeg har likevel ikke fått det. For meg ser det slett ikke ut som om han holder løftene sine. Dette er jo en dyp anfektelse. Måtte vi da vokte oss vel for å dømme Gud etter det vi ser og mener! Du må heller stille spørsmål ved all din oppfatning av Guds måte når han hjelper og bønnehører, enn å tvile på Guds løfter. Gud er jo selv sannheten og den evige trofastheten. Skulle vel Gud svikte et løfte han hadde gitt? Men tiden som går, og måten han bønnehører på, kan forvirre deg. Da sier Herren: "Mine tanker er ikke deres tanker, og deres veier er ikke mine veier" (Jes 55: 8-9). Å, så ynkelig, svak og fordervet vi er av naturen, når vi til og med kan tvile på Guds trofasthet og sannhet!

Når alt går greit, da har vi lett for å tro. Men når vi opplever et langvarig mørke, og store fristelser angriper oss, da tviler vi. Hvem kan hjelpe oss da? Vi har nok de sterkeste bevis på Guds store barmhjertighet og trofasthet. Vi ser hvordan de ugudelige hedningene ble kalt til nådens rike mens de ennå lå nedsunket i de største syndene og ikke en gang spurte etter Gud. Vi ser det troløse jødefolket tross alle sine frafall likevel mottok det Gud hadde lovet. Men når det virkelig mørkner for våre egne åndelige øyne, da glemmer vi lett alt dette, og tror ikke lenger Gud er sannferdig. Hvem kan hjelpe oss nå? Dette svarer Paulus på i det som nå følger: